

ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT

Бруто домаћи производ (БДП) у четвртном тромјесечју 2018. године у односу на четврто тромјесечје 2017. године има позитивну стопу раста од 3,7%.

Gross domestic product (GDP) in the fourth quarter of 2018, compared to the fourth quarter of 2017, has a positive growth rate of 3.7%.

Посматрано по подручјима класификације дјелатности груписаним на ниво А10, у четвртном тромјесечју 2018. године бруто додата вриједност реално је већа у подручјима: (А) Пољопривреда, шумарство и риболов за 6,5%, (G,H,I) Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство за 5,0%, (F) Грађевинарство за 4,2%, (B,C,D,E) Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације животне средине за 3,8%.

By section of the Classification of Economic Activities aggregated at the level A10, in the fourth quarter of 2018, Gross value added increased in real terms in the following sections: (A) Agriculture, forestry and fishing by 6.5%, (G,H,I) Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food service activities by 5.0%, (F) Construction by 4.2%, (B,C,D,E) Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities by 3.8%.

1. ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES

	2016				2017				2018 ¹⁾				%
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	
Недесезонирани подаци, промјене у односу на исто тромјесечје претходне године	3,0	2,6	4,0	4,5	2,9	3,1	3,2	3,0	3,6	3,7	3,8	3,7	Non-seasonally adjusted data, changes compared to the same quarter of the previous year
Десезонирани подаци, промјене у односу на претходно тромјесечје	1,9	0,3	1,4	0,8	0,4	0,5	1,5	0,6	0,9	0,6	1,6	0,5	Seasonally adjusted data, changes compared to the previous quarter

Тромјесечни бруто домаћи производ је обрачунат по производном приступу, а исказан у текућим цијенама, у цијенама претходне године и у цијенама 2015. године (ланчано повезане вриједности). Обрачун је изведен на нивоу области и подручја Класификације дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2. Бруто домаћи производ представља суму бруто додатих вриједности свих дјелатности укупне економије умањену за услуге финансијског посредовања индиректно мјерене (FISIM) и увећану за нето порезе (порези на производе минус субвенције на производе). Обрачун тромјесечног БДП-а заснива се на истим принципима и дефиницијама као и годишњи обрачун, односно на методолошким основама Европског система рачуна из 2010. године (European System of Accounts - ESA 2010), као и на приручницима за тромјесечне националне рачуне Међународног монетарног фонда и Евростата.

За обрачун тромјесечног БДП коришћена је метода екстраполације на бруто вриједност производње и међуфазну потрошњу. Главни извори података су резултати званичних статистичких активности (пољопривреде, индустрије, грађевинарства, трговине, угоститељства, саобраћаја, плата и запослених, цијена, спољне трговине итд.) и административни извори података (тромјесечни финансијски извјештаји предузећа, Министарство финансија Републике Српске, Агенција за банкарство Републике Српске, Агенција за осигурање Републике Српске итд.).

Усклађивање БДП-а обрачунаог у тромјесечној и годишњој периодици врши се након објављивања годишњих података примјеном пропорционалне Denton методе (минимизовањем апсолутних разлика кроз релативно подешавање тромјесечних података – текуће тромјесечје у односу на претходно) чиме се постиже конзистентност тромјесечних и годишњих серија података при чему је сума вриједности четири тромјесечја једнака вриједности добијеној годишњим обрачуном.

Десезонирање је процес декомпозиције временских серија којим се отклања утицај сезонских флукуација на њихово кретање. Серије података су сезонски подешене на највишем нивоу агрегације, користећи директну методу, TRAMO/SEATS метод у оквиру JDEMETRA+ програма.

Тромјесечни подаци текуће године подложни су промјенама до објављивања података за четврто тромјесечје. Послије објављивања података за четврто тромјесечје, тромјесечни подаци подложни су промјени само у циљу усклађивања са годишњим подацима.

Због заокруживања, сумарни искази у саопштењу не слажу се увијек са збиром заокружених појединачних података.

Quarterly Gross domestic product is calculated using the production approach, and it is shown at current prices, at previous year prices and at prices of 2015 (chain-linked values). The calculation is performed at the level of divisions and sections of the Classification of Economic Activities KD BH 2010, which is in its content and structure completely harmonised with the EU Classification of Economic Activities NACE Rev 2. Gross domestic product represents a sum of gross value added of all activities of total economy minus financial intermediation services indirectly measured (FISIM) plus net taxes (taxes on products minus subsidies on products). The calculation of quarterly GDP is based on the same principles and definitions as annual calculation, that is, on the methodological basis of the European System of Accounts of 2010, as well as on manuals for quarterly national accounts of the International Monetary Fund and Eurostat.

For the calculation of quarterly GDP, the method of extrapolation on output and intermediate consumption was used. Main sources of data are results of official statistical activities (agriculture, industry, construction, trade, hotels and restaurants, transport, data on wages and employees, prices statistics, external trade statistics, etc.) and administrative sources of data (quarterly financial reports of enterprises, Ministry of Finance of Republika Srpska, Banking Agency of Republika Srpska, Insurance Agency of Republika Srpska etc.).

Harmonisation of GDP calculated quarterly and annually is carried out upon the publishing of annual data, using the proportional Denton method (by minimising absolute differences through relative adjustment of quarterly data – current quarter compared to the previous), in order to achieve the consistency of quarterly and annual series of data, with the sum of values of the four quarters being equal to the value obtained through the annual calculation.

Seasonal adjustment is a process of decomposition of time series, used to remove the effects of seasonal fluctuations on their trends. Series of data are seasonally adjusted at the highest level of aggregation, using the direct method, using the TRAMO/SEATS method as implemented in the JDEMETRA+ programme.

Quarterly data for the current year are prone to changes to the moment of the publishing of data for the fourth quarter. After the publishing data for the fourth quarter, quarterly data are prone to changes only for the purpose of harmonisation with annual data.

Because of rounding, summary accounts in the release do not always match the sums of rounded individual data.

2. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, ТЕКУЋЕ ЦИЈЕНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

хиљ. КМ / thous. KM

		2018 ¹⁾				
		I	II	III	IV	
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	207 586	222 863	250 082	247 222	A Agriculture, forestry and fishing
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	473 542	475 020	526 432	542 481	B, C, D, E Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	249 407	282 266	298 094	318 536	Of which: C Manufacturing
F	Грађевинарство	88 597	140 736	154 400	182 362	F Construction
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	375 907	450 370	497 886	458 636	G, H, I Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities
J	Информације и комуникације	110 562	121 092	121 456	113 730	J Information and communication
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	83 207	89 653	91 245	89 745	K Financial and insurance activities
L	Пословање некретнинама	109 262	110 172	110 489	112 143	L Real estate activities
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	76 375	78 969	80 344	81 198	M, N Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	436 900	442 199	456 754	454 193	O, P, Q Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	65 175	66 857	68 006	70 526	R, S Arts, entertainment and recreation; Other service activities
	FISIM (минус)	53 483	62 137	48 062	53 168	FISIM (minus)
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	1 973 630	2 135 794	2 309 032	2 299 068	GROSS VALUE ADDED
	Порези на производе минус субвенције на производе	467 617	479 417	456 650	471 912	Taxes on products less subsidies on products
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 441 247	2 615 211	2 765 682	2 770 980	GROSS DOMESTIC PRODUCT

3. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PREVIOUS YEAR PRICES

хилј. КМ / thous. KM

		2018 ¹⁾				
		I	II	III	IV	
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	203 044	217 075	240 070	231 476	A Agriculture, forestry and fishing
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	470 353	492 049	516 077	542 699	B, C, D, E Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	237 197	278 398	293 939	311 741	Of which: C Manufacturing
F	Грађевинарство	87 927	139 020	150 902	178 230	F Construction
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	371 990	445 541	493 964	450 689	G, H, I Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities
J	Информације и комуникације	110 307	120 354	120 550	112 402	J Information and communication
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	81 928	85 753	87 295	85 823	K Financial and insurance activities
L	Пословање некретнинама	107 399	108 663	109 739	109 739	L Real estate activities
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	75 300	78 145	80 071	80 252	M, N Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	430 129	434 894	448 851	442 204	O, P, Q Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	62 913	64 911	66 472	68 071	R, S Arts, entertainment and recreation; Other service activities
	FISIM (минус)	51 357	60 245	47 058	51 551	FISIM (minus)
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	1 949 933	2 126 160	2 266 933	2 250 034	GROSS VALUE ADDED
	Порези на производе минус субвенције на производе	450 316	461 679	469 675	475 567	Taxes on products less subsidies on products
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 400 249	2 587 839	2 736 608	2 725 601	GROSS DOMESTIC PRODUCT

4. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА 2015. ГОДИНЕ (ЛАНЧАНО ПОВЕЗАНЕ ВРИЈЕДНОСТИ)²⁾
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PRICES OF 2015 (CHAIN-LINKED VALUES)²⁾

хилј. КМ / thous. KM

		2018 ¹⁾				
		I	II	III	IV	
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	207 449	221 785	245 278	236 497	A Agriculture, forestry and fishing
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	426 849	446 539	468 344	492 504	B, C, D, E Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	208 596	244 828	258 496	274 151	Of which: C Manufacturing
F	Грађевинарство	83 100	131 389	142 618	168 447	F Construction
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	362 984	434 754	482 005	439 778	G, H, I Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities
J	Информације и комуникације	110 322	120 371	120 567	112 418	J Information and communication
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	75 753	79 290	80 715	79 354	K Financial and insurance activities
L	Пословање некретнинама	105 799	107 044	108 104	108 104	L Real estate activities
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	71 602	74 307	76 139	76 310	M, N Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	440 345	445 224	459 512	452 707	O, P, Q Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	58 507	60 365	61 816	63 303	R, S Arts, entertainment and recreation; Other service activities
	FISIM (минус)	49 353	57 896	45 221	49 539	FISIM (minus)
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	1 892 692	2 063 746	2 200 386	2 183 983	GROSS VALUE ADDED
	Порези на производе минус субвенције на производе	447 387	458 676	466 620	472 474	Taxes on products less subsidies on products
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 339 445	2 522 283	2 667 284	2 656 556	GROSS DOMESTIC PRODUCT

5. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА, ПРОМЈЕНЕ У ОДНОСУ НА ИСТО ТРОМЈЕСЕЧЈЕ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES, CHANGES COMPARED TO THE SAME QUARTER OF THE PREVIOUS YEAR

%

		2018 ¹⁾				
		I	II	III	IV	
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	4,6	4,7	6,8	6,5	A Agriculture, forestry and fishing
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	5,0	4,1	3,0	3,8	B, C, D, E Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	-2,1	-2,2	-2,4	1,3	Of which: C Manufacturing
F	Грађевинарство	6,4	5,3	4,5	4,2	F Construction
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	5,1	6,2	6,8	5,0	G, H, I Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities
J	Информације и комуникације	-0,2	0,4	1,1	0,6	J Information and communication
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	2,6	2,8	2,6	2,4	K Financial and insurance activities
L	Пословање некретнинама	1,1	1,4	1,6	1,4	L Real estate activities
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	1,7	2,1	1,5	1,4	M, N Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	0,9	0,6	1,0	1,0	O, P, Q Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	3,0	3,1	3,3	3,6	R, S Arts, entertainment and recreation; Other service activities
	FISIM (минус)	1,7	2,4	2,2	1,8	FISIM (minus)
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	3,3	3,5	3,6	3,5	GROSS VALUE ADDED
	Порези на производе минус субвенције на производе	4,8	4,9	4,7	4,4	Taxes on products less subsidies on products
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	3,6	3,7	3,8	3,7	GROSS DOMESTIC PRODUCT

¹⁾ Процјена / Estimate

²⁾ Подаци су неадитивни, односно, збир података по нижим нивоима није једнак податку на вишем нивоу агрегације / Data are non-additive, that is, the sum of data for lower levels does not equal the data on the higher level of aggregation

Припрема саопштења: Драгана Куновац
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Prepared by: Dragana Kunovac
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 - Проф. др Јасмин Комић, главни уредник – Излази тромјесечно – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Prof. Dr Jasmin Komić, Editor in chief – Quarterly periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged